

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1933.

Första kammaren.

Nr 29.

Torsdagen den 20 april.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Justerades protokollen för den 5, 7 och 8 innevarande månad.

Upplästes tre till kammaren inkomna ansökningar, som jämte därvid fogade läkarintyg voro så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Hänvisande till bilagda läkarintyg får jag härmed på grund av sjukdom värdsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet till och med den 25 dennes.
Stockholm den 19 april 1933.

Uno Wikström.

Riksdagsman *Uno Wikström* är på grund av sjukdom (halsfluss) oförmögen att deltaga i riksdagsarbetet minst t. o. m. den 25. 4. 1933 intygas.
Stockholm den 18. 4. 1933.

Paul Frenckner,
leg. läk.

Till riksdagens första kammare.

Med hänvisning till bilagda läkarintyg får jag värdsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet under åtta dagar.

Malmö den 19 april 1933.

Per Gustafsson.

Herr riksdagsman *Per Gustafsson* kan på grund av behandling för asthma ej under närmaste åtta dagar deltaga i riksdagsarbetet, vilket härmed intygas.
Malmö 19. 4. 1933.

Dag B. Carlsten,
lasarettsläkare.

Till riksdagens första kammare.

Aberopande närslutna läkarintyg anhåller jag om ledighet från riksdagsgörömlen under åtta dagar räknat från den 20 dennes.

Äppelviken 18. 4. 1933.

Sigfrid Hansson.

Att redaktör *Sigfrid Hansson* på grund av infl. i näsans bihålör under tiden fr. o. m. 18. 4. 1933 tillsvidare är oförmögen till arbete intygas.

Stockholm den 18. 4. 1933.

Nils H. Ygberg,
legitimerad läkare.

De begärda ledigheterna beviljades.

Första kammarens protokoll 1933. Nr 29.

Vidare upplästes följande inkomna läkarintyg:

Riksdagsmannen, borgmästare *Axel Sundberg* är på grund av sjukdom — influensa med luftrörskatarr — förhindrad inställa sig till riksdagsarbetet och kan borgmästare Sundberg beräknas vara frisk tidigast den 24 april, vilket härmed intygas.

Lysekil den 18 april 1933.

Yngve Broman,
leg. läkare.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 20 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må med anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt de i ämnet väckta motionerna I: 45, II: 87 och II: 266 minska ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln, nu 273,000 kronor, med 33,000 kronor till 240,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och med avslag å motionerna I: 45 och II: 87 samt II: 266 minskat ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln, nu 273,000 kronor, med 98,000 kronor till 175,000 kronor.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen upplästes, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 71;

Nej — 70.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 449, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 100 ja och 118 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 171 ja och 188 nej, vadå beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 21 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må med anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt motionerna I: 42 och II: 278 minska det under titel allmänt anslag till hushållningssällskapen uppförda ordinarie anslaget, nu 3,000,000 kronor, med 300,000 kronor till 2,700,000 kronor, att fördelas mellan hushållningssällskapen i enlighet med av departementschefen tillstyrkt förslag, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och med avslag å motionerna I: 42 och II: 278 minskat det under titel allmänt anslag till hushållningssällskapen uppförda ordinarie anslaget, nu 3,000,000 kronor, med 400,000 kronor till 2,600,000 kronor, att fördelas mellan hushållningssällskapen i enlighet med av departementschefen tillstyrkt förslag.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen uppläst, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 77;

Nej — 64.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom däriifrån ett protokollsutdrag, nr 450, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 90 ja och 131 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 167 ja och 195 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 29 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Oscar Olssons m. fl. och herr Olssons i Gävle m. fl. motioner, I: 54 och II: 159, i vad desamma skilja sig från Kungl. Maj:ts förslag, till främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m. för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra reservationsanslag av 63,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt herr Oscar Olssons m. fl. och herr Olssons i Gävle m. fl. motioner, I: 54 och II: 159, till främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m. för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra reservationsanslag av 78,000 kronor.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen uppläst, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 73;

Nej — 65.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom däriifrån ett protokollsutdrag, nr 451, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 105 ja och 116 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 178 ja och 181 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 50 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må

a) med bifall till herr Ehrnbergs m. fl. motion, I: 52, avslå såväl Kungl. Maj:ts förslag som den av herr Ossbahr väckta motionen, II: 154, i vad angår uppförande å ordinarie stat av visst antal revisionssekreterarebefattningar;

b) med bifall till herr Ossbahrs nyssnämnda motion, i vad den avser av Kungl. Maj:t ifrågasatt flyttningskyldighet för vissa revisionssekreterare, avslå Kungl. Maj:ts förslag härutinnan;

c) från och med den 1 juli 1933 — med uteslutande av 2 av de å nedre justitierevisionens ordinarie avlöningsstat uppförda 6 protokollssekreterarebefattningar — å övergångsstat för nedre justitierevisionen upptaga 2 protokollssekreterarebefattningar i lönegraden B 22;

d) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Ossbahrs motion, i vad den avser arvoden åt vissa befattningshavare, godkänna följande ordinarie stater för nedre justitierevisionen, att tillämpas från och med den 1 juli 1933:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor	369,600
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	»	10,000
Arvoden å 500 kronor till den revisionssekreterare, som av Kungl. Maj:t förordnas att vara ordförande i nedre justitierevisionen, samt till den protokollssekreterare, som biträder vid mottagning av veckomål, och till den registrator, som ombesörjer verkets ekonomi och uppbörd m. m.	»	1,500
Avlöningar till extra revisionssekreterare	»	18,000
Avlöningar till övriga icke-ordinarie befattningshavare m. m.	»	39,300

Summa kronor 438,400.

B. Övergångsstat.

Avlöningar, förslagsanslag kronor 15,300;

e) höja ordinarie förslagsanslaget till nedre justitierevisionen från dess nuvarande belopp, 450,000 kronor, med 3,700 kronor till 453,700 kronor;

samt

f) till avlöande av fyra förordnade revisionssekreterare för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra anslag å 42,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Ehrnbergs m. fl. och herr Ossbahrs ovan berörda motioner, I: 52 och II: 154,

a) från och med den 1 juli 1933 å ordinarie avlöningsstaten för nedre justitierevisionen, i stället för 23 revisionssekreterare, uppföra 26 revisionssekreterare i lönegraden B 30, med föreskrift att av de revisionssekreterare, vilka utnämnas efter sagda dag, de tre till tjänsteåldern yngsta skola vara skyldiga, den i tjänsten yngre framför den äldre, att i händelse av framtida nedläggning av antalet revisionssekreterare, påkallad av en minskning i högsta domstolens arbetsbörda, underkasta sig förflyttning till ledamotsbefattning

i hovrätt, där han tidigare i sådan egenskap tjänstgjort, eller, i avbidan härå, att mottaga förordnande såsom adjungerad ledamot i samma hovrätt;

b) från och med den 1 juli 1933 — med uteslutande av 2 av de å nedre justitierevisionens ordinarie avlöningsstat uppförda 6 protokollssekreterarebefattningar — å övergångsstat för nedre justitierevisionen upptaga 2 protokollssekreterarebefattningar i lönegraden B 22;

c) godkänna följande ordinarie stater för nedre justitierevisionen, att tillämpas från och med den 1 juli 1933:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor 404,000
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	» 10,000
Arvoden å 500 kronor till den revisionssekreterare, som av Kungl. Maj:t förordnas att vara ordförande i nedre justitierevisionen, samt till den protokollssekreterare, som biträder vid mottagning av veckomål, och till den registrator, som ombesörjer verkets ekonomi och uppbörd m. m.	» 1,500
Avlöningar till extra revisionssekreterare	» 18,000
Avlöningar till övriga icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 39,300
	<hr/> Summa kronor 472,800.

B. Övergångsstat.

Avlöningar, förslagsanslag

samt

d) höja ordinarie förslagsanslaget till nedre justitierevisionen från dess nuvarande belopp, 450,000 kronor, med 38,100 kronor till 488,100 kronor.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen upplästs, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 87;

Nej — 54.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 452, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 111 ja och 113 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 198 ja och 167 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 51 punkten 1 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må med avslag å Kungl. Maj:ts förslag, i vad det avser en minskning av det i riksstaten under rubriken Nationalmuseet upptagna ordinarie reservationsanslaget till inlösen av svenska konstnärers arbeten, samt med bifall till herr Olof Olssons motion I: 64, i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppföra sistberörda anslag med oförändrat belopp, 25,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å ovannämnda motion I: 64, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, minska det i riksstaten under rubriken Nationalmuseet upptagna ordinarie reservationsanslaget till inlösen av svenska konstnärers arbeten, nu 25,000 kronor, med 7,000 kronor till 18,000 kronor.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen uppläst, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 75;

Nej — 66.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 453, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 51 ja och 172 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 126 ja och 238 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 51 punkten 2 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herr Lauréns m. fl. motion II: 120, till konsulentverksamhet för gymnastikundervisningen vid folk- och småskolor m. fl. läroanstalter för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra anslag av 22,700 kronor att utgå enligt de villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å ovannämnda motion II: 120, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, till konsulentverksamhet för gymnastikundervisningen vid folk- och småskolor m. fl. läroanstalter för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra anslag av 15,600 kronor att utgå enligt de villkor och bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen uppläst, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 66;

Nej — 73.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 454, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 66 ja och 149 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 132 ja och 222 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 51 punkten 3 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 75,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 70,000 kronor.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen uppläst, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 61;

Nej — 72.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 455, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 55 ja och 161 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 116 ja och 233 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 51 punkten 5 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herrar Björecks och Holmdahls motioner I: 70 och II: 163 samt med bifall till herr Gustavsons i Sala motion II: 113 ävensom herr Sjödahls m. fl. och herr Anderssons i Falkenberg motioner I: 71 och II: 312 men med avslag å herrar Oscar Olssons och Bärags motion I: 72, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, minska det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt folkbiblioteksväsendet, nu 850,000 kronor, med 53,000 kronor till 797,000 kronor att i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som av utskottet förordats, utgå i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t må äga meddela, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och ovannämnda motioner I: 70 och II: 163 samt med bifall till ovannämnda motion II: 113 ävensom ovannämnda motioner I: 71 och II: 312 men med avslag å ovannämnda motion I: 72, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, minska det ordinarie förslagsanslaget till understöd åt folkbiblioteksväsendet, nu 850,000 kronor, med 50,000 kronor till 800,000 kronor att i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som av utskottet förordats, utgå i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t må äga meddela.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen uppläst, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 61;

Nej — 74.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 456, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 73 ja och 148 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 134 ja och 222 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 51 punkten 6 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt herr Sandegårds m. fl. och herr Holmströms m. fl. motioner I: 87 och II: 175 till understödjande av gymnastik och idrott anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 100,000 kronor, därav till svenska gymnastikförbundet 45,000 kronor, att utgå på de villkor, Kungl. Maj:t kan finna skäl bestämma, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, till understödjande av gymnastik och idrott anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra anslag av 80,000 kronor, därav till svenska gymnastikförbundet 40,000 kronor, att utgå på de villkor, Kungl. Maj:t kan finna skäl bestämma.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen uppläst, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 64;

Nej — 68.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 457, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 74 ja och 148 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 138 ja och 216 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 68 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill med bifall till Kungl. Maj:ts framställning till fraktlindring för kalk anvisa för budgetåret 1933/1934 ett

extra förslagsanslag av 475,000 kronor att utgå enligt nu gällande grunder
röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren anvisat för budget-året 1933/1934 ett extra förslagsanslag av 475,000 kronor till fraktlindring för kalk att utgå enligt nu gällande grunder för sådan fraktlindring med det tillägg, att anslaget skall avse jämväl frakt sjöledes med eller utan kombination av järnvägsfrakt, om och i den mån Kungl. Maj:t finner skäl därtill föreligga, och därvid utgå i huvudsak efter samma grunder som för frakt å järnväg.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen upplästes, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 57;

Nej — 72.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 458, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 78 ja och 138 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 135 ja och 210 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Föredrogs herr *Nermans* anhållan att få till herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet framställa spörsmål angående beredande av statlig anställning åt kulturpersonligheter, som genom den nya regimen i Tyskland urståndsatts att där fortsätta sin livsgärning.

Herr talmannen hemställde, huruvida kammaren medgäve, att ifrågavarande spörsmål finge framställas; och förklarade herr talmannen sig finna denna fråga vara med övervägande ja besvarad.

Herr *Johansson, Johan Bernhard*, begärde votering, i anledning varav uppsattes samt efter given varsel upplästes och godkändes en så lydande omröstningsproposition:

Den, som bifaller herr *Nermans* ifrågavarande anhållan att få till herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet framställa vissa spörsmål,
röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, bifalles icke nämnda anhållan.

Sedan kammarens ledamöter intagit sina platser samt voteringspropositionen efter förnyad uppläsning anslagits, verkställdes omröstningen, enligt av herr *Akerberg* jämte 21 av kammarens övriga ledamöter före voteringspropositionens godkännande framställd begäran, medelst namnupprop, och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 59;

Nej — 62.

Vid omröstningen röstades

ja av herr förste vice talmannen, herrar Klefbeck, Lindley, Löfgren, Fredrik Ström, Olof Carlsson, Nerman, Wahlmark, Forslund, Lindström, Carl Svensson, Wilhelm Björek, Åkerman, Norman, Bärg, Viktor Larsson, Oscar Olsson, Pauli, Johansson-Dahr, Larsén, Thorén, Wagnsson, Linder, Östergren, Jacob Hansson, August Nilsson, Johan Nilsson i Malmö, Berling, Hjalmarsson, Alfred Andersson, Sjödahl, Rosén, Holmgren, Karl Andreas Andersson, Björnsson, Sandegård, Torsten Ström, Strömberg, Sandén, Örne, Åkerberg, fröken Hesselgren, herrar Petrén, Dalberg, Åström, Bjurström, Carl Eriksson, Norling, Granath, Carl Carlsson, Lindhagen, Walles, Sam Larsson, Nils Andersson, Västberg, Asplund, Jonsson, Karl Johanson och Hansén; samt

nej av herr andre vice talmannen, herrar Trygger, Stendahl, Forssell, Bagge, Borell, Hammarskjöld, Reuterskiöld, Rydberg, Tamm, friherre Lagerfelt, herrar David Pettersson, Björkman, Westman, Karl Gustafsson, Oscar Ericson, Ekman, greve Spens, herrar Martin Svensson, Johan Bernhard Johansson, Bissmark, Thelin, Erik Anderson, Gunnar Bodin, Roos, Johan Nilsson i Kristianstad, Forssberg, Alexander Nilsson, Ehrnberg, Anton Pettersson, Henriksson, von Geijer, Pålsson, Jönsson, Ohman, Löfvander, Boman, Nordborg, Hallin, Widell, Mellén, Bengtsson, Johan Johansson, Nylander, Lundell, Fritiof Gustafson, Ernst Svenson, August Johansson, Julin, Karl Bodin, Lindgren, Gottfrid Karlsson, Ernfors, Per Andersson, Velande, Tjällgren, Frändén, Henrik Andersson, Bergqvist, Gabrielsson, Sandström och Lindmark.

Herrar Johan Larsson, von Heland, Johan August Larsson, Elof Andersson, John Björek, Hellberg, Kvarnzelius och Bäckström förklarade sig avstå från att rösta.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av fröken *Hesselgren* m. fl. väckta motionen, nr 316, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till socialstyrelsen m. m.

Föredrogs och hänvisades till särskilda utskottet nedannämnda motioner: nr 317, av fröken *Hesselgren* och herr *Bergström*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om offentlig arbetsförmedling m. m.;

nr 318, av fröken *Hesselgren* och herr *Bergström*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor m. m.;

nr 319, av herr *Löfvander* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor m. m.; samt

nr 320, av herr *Kvarnzelius* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbeten till motverkande av arbetslösheten.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran konstitutionsutskottets utlåtande nr 17.

Ang. vägrat framställande av interpellation.

Herr *Nerman* erhöi på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Till det beslut, kammaren nyss har fattat angående min begäran att få framlämna en interpellation, ber jag till protokollet få anteckna följande reservation.

Jag hade visserligen förut inte alltför stor tillit till den så kallade »demokratien» här i landet, men jag trodde ändå inte, att den var så svag i knäveckan, så rädd att stöta sig med de nya tyska makthavarna. Överallt i världen äro

Ang. vägrat framställande av interpellation. (Forts.)

inte staterna så knäsvaga. I brittiska parlamentet hölls häromdagen en debatt om de inre förhållandena i nazismens Tyskland, där själva den konservativa engelska regeringen genom sina medlemmar bekände kort ganska klart, så klart, att nazismens utrikesministerium avgav protest — en protest, som avvissades med överlägsen kyla. Vad som skedde i brittiska parlamentet föranleder Dagens Nyheter att i sin ledare i dag skriva: »Den gamla regeln, att ett lands inre förhållanden äro landets 'inre' angelägenheter, fritagna från officiell inblandning utifrån, har genombrutits, icke av enskilda talare... utan av det engelska parlamentet *enhälligt* och med regeringens förbehållslösa instämmande.» Debattens huvudtalare, förre utrikesminister Austen Chamberlain, yttrade där, att i Tyskland härskar nu »den värsta allpreussiska imperialism, med ett tillskott av råhet, rashögfärd och ofördragsamhet, som inte beviljar åt en landsman, som inte är av 'ren nordisk börd' likhet i rättigheter och medborgarskap inom den nation till vilken han hör...», ett land där »det är ett brott att vara fredsvän och ett brott att vara jude».

När man nu kan säga så mycket från konservativt håll i brittiska parlamentet, då förefaller det, som om man borde kunna våga — fastän på en tysk nationaldag — låta en anständig och därtill i anständiga ordalag framförd fråga till ett statsråd nå fram till adressaten. Jag understryker, att här har det i min fråga inte gällt politiska personer. Revolutionära politiska personer veta sina risker och jämla sig inte, då de misslyckas, lika litet som deras kamrater i andra land jämla sig för deras räkning. Jag har inte begärt extra asylrätt för politiska personer utan för kulturpersonligheter som Einstein och Reinhardt, vilka, såvitt jag vet, icke äro politiker. Fysiken och teatern anses ju åtminstone på borgerligt håll stå utanför klasskampen och partierna.

Nu är det ändå ett faktum, att den nya regimen i Tyskland har gått mycket brutalt fram, inte bara mot allmänt radikala kulturpersonligheter, utan också mot speciellt en viss människoras, mot judarna. Tidningspressen vittnar ju alltjämt om den saken, och senast har Dagens Nyheter för onsdagen en skildring från sin Pariskorrespondent med rubrikerna: »Tysk kulturelit flyr till Paris i tiotusental» — — —

Nu lät herr **talmannen** klubban falla och anförde: Jag får fästa den ärade talarens uppmärksamhet på att han väl äger anmäla sin reservation mot kammarens beslut att avslå interpellationens framställande, men att en sådan reservation icke bör motiveras på sätt nu sker. Enligt § 18 mom. 5 i kammarens ordningsstadga skall kammaren *utan föregående överläggning* besluta, huruvida spörsmål till Konungens rådgivare må framställas eller icke. Därest kammaren, såsom nu skett, avslår framställningen, måste det anses stå i strid mot grunderna för nyssnämnda föreskrift i ordningsstadgan att *efteråt* i form av en reservation göra uttalanden i och ställa under debatt själva den sakfråga, som enligt kammarmajoritetens beslut icke må bli föremål för en interpellationsdebatt.

Herr **Nerman**: Ja, då ber jag bara att få hänvisa till den rubriken i den tidning, jag nämnde. På samma sätt samma dag, onsdag, bringar ett officiellt tyskt telegram budskapet, att en av Tysklands många judiska Nobelpristagare — procenten judar är i Tyskland 1, procenten Nobelpristagare 20, tydligen gennant för de, för övrigt svarthåriga germaner, som nu styra landet — budskapet, att en judisk Nobelpristagare, fysikprofessorn James Franck, har begärt omedelbart avsked från sin professur, som protest mot barbarregimen.

Kulturen, intelligensen håller tydligen på att flytta bort ur Tyskland av vantrevnad. Nazismens tredje rike grundar sig på revolvern och dolken i stället för på hjärnan — — —

Ang. vägrat framställande av interpellation. (Forts.)

Herr **talmannen**, som nu ånyo fällde klubban yttrade: Jag nödgas ånyo fästa den ärade talarens uppmärksamhet på att den reservation han anmält sig vilja avgiva icke må motiveras på det sätt som nu sker.

Herr **Nerman**: I denna situation, tillräckligt omvittnad i även den borgerliga vänsterpressen, har jag vågat anhålla om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet framställa frågan, huruvida man kunde bereda plats här i landet åt någon eller några av de kulturpersonligheter, vars för hela mänskligheten betydelsefulla livsgärning nu har hämmats i Tyskland av det nya barbariet. Det hade enligt min mening varit en tysk import, vida värdefullare än den tyska Epaimport, som sedan åtskilliga år har dragit ner svenska folkets ekonomi.

Kammaren har vägrat mig sitt tillstånd att framföra frågan. Jag beklagar, att man därmed har förmenat sitt lands parlament möjligheten att debattera en kulturgärning, som skulle ha hedrat detta land och samtidigt varit ett tecken på en demokrati, värd att försvara. Jag beklagar Engelbrekts folk och gratulerar till sympatidemonstrationen den »germanske» kulturchefen, slovaken Hitler.

Herr **Holmgren**: Herr talman! Det är med häpnad, jag här funnit, att första kammaren beslutat avslå herr Nermans framställning om interpellation. Jag beklagar det i hög grad. Innehållet i interpellationen var ju, att man skulle diskutera beredande av statlig anställning åt vissa kulturpersonligheter. I den saken kan ju inte ligga något annat än något mycket önskvärt för vårt land. Den bästa import, som man kan tänka sig, är importen av högtstående intelligenser. Därför, när kammaren avslagit att diskutera detta, måste det väl bero på, att kammaren inte vågar diskutera en sådan sak. Det förefaller mig vara ganska märkligt. När har det blivit svenskmannased att inte våga uttala sin mening om våld, om brutalitet och våld? Eller är det inte därför som kammaren vägrat interpellationens framställande? Är det därför, att kammaren inte anser det vara brutalitet och våld och orätt att från sina befattningar avlägsna högtstående kulturpersonligheter, som inte förbrutit sig emot lagen, avlägsna dem endast emedan de hava andra kulturåskådningar eller tillhöra en annan ras? Det finns ingen annan förklaring till första kammarens handlingssätt än en av dessa båda, och därför ber jag få till protokollet anteckna, att jag anser, att det blad, första kammaren i dag skrivit till sin historia, är ömkligt.

Herr **Lindhagen**: Herr talman! Jag vet inte, om jag fattat situationen rätt. En interpellation kan ju avslås, och det betyder, att det inte kommer något statsråd hit och diskuterar. Men det är i alla fall interpellanten obetaget jämlikt 52 § riksdagsordningen att fritt yttra sig i varje fråga som kommer under överläggning och om lagligheten av allt som inom kammaren sig tilldrager. Jag förstod inte, om herr Nerman inte alls fick yttra sig, eller om han inte fick yttra sig på något visst sätt, eller var det står föreskrivet, att han skall få yttra sig på det ena eller andra sättet. En ordningsstadga kan i varje fall ej upphäva grundlagen. Fri talan efter avslagen interpellation har därför ock plägat tillåtas.

Det har varit en minoriteternas stora rättighet att kunna få interpellera, och även om kammarens majoritet inte haft något intresse för eller till och med ovilja mot en interpellation, så har det varit konstitutionell praxis, att man i allmänhet inte vägrat interpellation. Fast kammaren har naturligtvis rättighet att vägra, och däremot kan man ju inte heller ha något att invända, ty var

Ang. vägrat framställande av interpellation. (Forts.)

och en har ju rätt att rösta efter sin övertygelse. Man får därför vara försiktig med godtyckliga tolkningar av de olika medlemmarnas nejöstningar, om vars bevekelsegrunder, ofta ganska olika, någon ingående kännedom ej erbjuder sig.

Men att frånta interpellanten hans rättighet efter 52 § riksdagsordningen, det är en nyhet. Det försökte för första gången i kammaren Hugo Hamilton vid ett tillfälle 1924, då jag interPELLERADE om hot från Tysklands sida mot Sönderjylland. Interpellationen avsågs då mot 18 röster, ty den ansågs vara farlig, vilket den inte alls var, ty utrikesministern, som själv verkat för avslaget, förklarade sedan för mig, att interpellationen befunnits göra god nytta i alla fall i Tyskland.

Då fann Hugo Hamilton på, att interpellanten inte, som förut varit brukligt, skulle få uppträda genast och yttra sig enligt 52 § riksdagsordningen, utan den debatten skulle uppskjutas till plenums slut, ty då trodde han, att den inte skulle tilldra sig någon uppmärksamhet. Där hoppade han emellertid i oriktig tunna, ty vid det tillfället infunno sig åtskilliga referenter, kammarens ledamöter sutto också mot vanan kvar, och interpellanten hade hunnit överväga vad han skulle säga. Det blev sålunda högtidlig debatt, därvid tre eller fyra ledamöter i kammaren anslöt sig till interpellationens innehåll.

Nu vet jag inte, om detta talmanskapets mellankomst skall betyda ett brytande denna gång alldeles av den av grundlagen stödda yttrandefriheten, och jag ber därför herr talmannen benäget upplysa oss om, vilket lagrum talmannen åberopar för att vissa saker skola få sägas i kammaren och andra inte.

Herr Lindström: Jag känner, herr talman, ett behov att instämma i den protest, som vår interpellant med förhinder här har riktat mot kammarens tillvägagångssätt. Jag beklagar, att kammarens arbetsordning förhindrar en debatt om saken, men jag anser i alla fall, att så mycket bör sägas, att det slås fast från så många håll som möjligt, att detta är ett ovärdigt tillvägagångssätt. Jag måste också uttrycka min utomordentligt stora förvåning över, att representanterna här för den högre andliga bildningen, från universitetskanslern och över några universitetsprofessorer, ha förenat sig med dem, som förmenat oss att diskutera dessa frågor, vilka nu sysselsätta hela kulturvärldens samvete. Det är dock inte vilka män som helst det gäller. Det är en Lederer, en Kelsen, en Sinzheimer, en Planck, en Einstein och en hel rad andra, som tillhöra den moderna kulturvärldens yppersta.

Jag vill också uttala min förvåning över, att män i denna kammare, vilka i kammarens katalog stå betecknade såsom tillhörande de borgerliga vänsterpartierna, ha förenat sig med kammarens majoritet i denna fråga. Är det beslut, som nyss här fattats, betecknande för det andliga nutidsläget även i vårt land, då, herr talman, är det beklagligt, och varje människa, som har någon känsla för humanitet och kultur, varje människa, som ännu känner något för det som heter demokrati, är förpliktad att inlägga sin indignerade protest däremot.

Häri instämde herrar *Fredrik Ström, Östergren, Sandén, Nils Andersson, Karl Johanson* och *Asplund*.

Herr Åkerberg: Med hänsyn till de stadgar som gälla för kammarens förhandlingar och beslutsfattande kan man förstå, att herr talmannen inte önskar någon längre debatt efter det beslut, som kammaren beklagligtvis har fattat. Jag deltar i det beklagande, som här kommit till uttryck över detta beslut, och ber för min del att få instämma i den reservation, som från olika håll blivit antecknad till kammarens protokoll.

Ang. vägrat framställande av interpellation. (Forts.)

Det beslut som kammaren fattat om att vägra interpellanten att framställa sina frågor till ministern sticker ju på ett bjärt sätt av, som redan förut har framhållits, mot den frispråkighet, som i bland annat engelska underhuset har kommit till synes, när denna fråga där blivit behandlad. Jag anser att med de brott mot rättssamhällets oskrivna lagar för ögonen, som den för närvarande förda politiken i Tyskland uppvisar, bör det kunna anses som en uppgift för den svenska riksdagen att ge uttryck åt sin protest och sitt beklagande.

Jag vill för min del ytterligare beklaga, att våra stelbenta stadgar lägga hinder i vägen för oss att ge uttryck för våra känslor, vilket vi i den nuvarande situationen utan tvivel skulle önska göra — åtminstone en stor del av oss — och jag anser att det är en smälek för hela vår nation, att så måste bli fallet.

I detta anförande instämde herrar *Sjödahl, Norling, Carl Eriksson, Åström, Torsten Ström, Björnsson, Bårg, Wahlmark, Forslund, Wilhelm Björck, Oscar Olsson* och *Berling*.

Herr Reuterskiöld: Då jag med min röst bidragit till kammarens beslut, skall jag be att få säga ett par ord till motivering för min personliga ståndpunkt.

Kammaren ställer sig aldrig bakom en interpellation, när den bifaller framställningen. Kammaren ställer sig lika litet mot en interpellation, när den avslår den. I den fråga, som interpellationen gäller, har kammaren icke tagit någon som helst ståndpunkt. När jag för min del icke ansett, att denna interpellation borde få framställas, är det sålunda icke av hänsyn till innehållet i interpellationen i och för sig, utan därför att jag principiellt i sådana frågor, som avse utländska makter eller Sveriges förhållande till dessa direkt eller indirekt, icke anser det vara någonsin — annat än under förutsättning av regeringens uttryckliga önskan — lämpligt, att en diskussion äger rum i riksdagen, vilken blott blir diskussion, men ej kan utmynna i resultat. Den principen har jag i allmänhet följt, när det gällt interpellationer av utrikespolitisk natur. Den har jag följt i detta fall.

Det är alltså uteslutande därför att i den form, som frågan framkommit inför riksdagen, riksdagen enligt min mening icke är rätt forum, herr talman, som jag har med min röst bidragit till kammarens beslut.

Herr Pauli: Herr talman! Jag har icke heller kunnat underlåta att säga min mening om vad som här har förefallit. Jag måste säga, att under de 12 år, jag varit med i denna kammare, är det knappast någonting, som till den grad väckt min förvåning och indignation som det beslut, som nyss fattats av kammaren. Det är ju en tröst, att skillnaden mellan röstsiffrorna ej var så stor, men i varje fall betraktar jag det liksom flera föregående talare som en blamage för Sveriges riksdag, att den på det sättet velat hindra framställandet av en interpellation, mot vilken man icke kunnat invända något, varken i fråga om formuleringen eller innehållet. Herr Reuterskiöld har nyss förklarat, att det icke heller varit mot interpellationens innehåll som han riktat sig, utan han ställde sig på den rent principiella ståndpunkten, att vi här ej annat än på regeringens initiativ ha rätt att diskutera utländska makters förhållanden. Med tanke på den jämförelse, som nyss anställdes med huru det engelska parlamentet för endast några dagar sedan tagit på denna fråga, måste jag säga, att denna grannlagenhet förefaller mig något överdriven.

Jag vill också erinra om ett annat exempel, som i dagarna kommit till oss från ett annat land, nämligen att den franska deputeradekammaren för kort tid sedan enhälligt, utan någon skillnad mellan partierna, har voterat en ny

Ang. vägrat framställande av interpellation. (Forts.)

professur i Collège de France åt professor Albert Einstein. Sådant kan man göra i Frankrike, och i England är man som sagt inte heller rädd för att säga sin mening om de upprörande händelser, som tilldraga sig inför våra ögon i ett grannland.

Här i Sverige, som brukar betraktas som »frihetens stamort på jorden», ha vi sannerligen ej skäl att binda till munnen varken på oss själva eller på riksdagskamraterna, när det gäller att diskutera en rent saklig fråga, som visserligen står i ett obehagligt orsakssammanhang med vad som där nere tilldrager sig, men som i sig själv icke kan på något sätt betraktas som förgriplig.

Jag ber, herr talman, att få förena mig med dem som uttalat sin bestämda protest mot detta kammarens beslut.

I herr Paulis yttrande instämde herrar *Wagnsson* och *Lindley*.

Herr von Geijer: Herr talman! Även jag har biträtt avslagsyrkandet rörande framställandet av denna interpellation.

Herr Reuterskiöld sade för en stund sedan, att han av principiella skäl hade röstat emot det. Jag har ställt mig på de reala. Det har framhållits ett par gånger, att det är en synnerligen lämplig praxis att icke i svenska riksdagen diskutera frågor, som röra en annan stats inre angelägenheter. Det har sagts här, att interpellationens avfattning skulle vara sådan, att detta ej vore avsikten. Den skulle endast gälla att kunna bereda plats åt personer av hög intelligens. Det är icke enligt min mening så. Det är ett annat syfte, som ligger bakom det här. Det är meningen att draga in under riksdagens diskussion de förhållanden, som äga rum i Tyskland. Det anser jag, och jag upprepar det, synnerligen olämpligt. Det är därför jag för min del har ställt mig på den sidan, som yrkat avslag.

Jag anser vidare, att talmannens åtgörande att här ingripa i interpellantens yttrande varit fullkomligt på sin plats, ty det var ett sätt från interpellantens sida att kringgå det stadgande, som finnes i vår arbetsordning, att frågor, om interpellationer skola få framställas eller ej, icke få motiveras och icke få diskuteras.

Det är sålunda av dessa rent reala skäl som jag för min del ställt mig på avslagssidan.

Herr Johansson, Johan Bernhard: Herr talman! Jag vill bara med några korta ord inlägga en bestämd gensaga mot vad som här uttalades av herr Lindström och som var riktat mot dem, som röstade för avslag på interpellationen. Det åberopades nyss av herr Pauli, att vi leva i ett fritt land. Det är med begagnande av denna frihet, som första kammarens ledamöter avgivit sitt votum, och vi, som avgivit votum av annan mening, vilja förklara, att vi inte taga emot och inte finna oss i dylika tillrättavisningar.

Häri instämde herrar *Borell*, *Bagge*, *Tamm*, *Rydberg*, *Nylander* och *Lindgren*.

Herr von Heland: Herr talman! Jag ber att i likhet med herr Lindström få uttala min oändligt stora förvåning, men inte av samma skäl som herr Lindström, utan av den anledningen, att det är så många här i kammaren, som ha så förfärligt stort intresse för vad som sker i andra länder och för att låta personer av annan nationalitet få sysselsättning här i landet. Jag vill, samtidigt som jag uttrycker denna förvåning, uttrycka den förhoppningen, att samma herrar måtte ha lika stort intresse för att i första hand

Ang. vägrat framställande av interpellation. (Forts.)
 sörja för sitt eget hus och se till, att det blir goda förhållanden i vårt land, och att herrarna ville visa lika stort intresse för att skaffa sysselsättning åt alla de mycket förtjänta personer, som gå utan arbete här hemma.

Herr Lindström: Herr talman! Till den ärade representanten på Kronobergs- och Hallandslänsbänken, som nyss yttrade sig, vill jag bara säga, att det var därför att jag ville bidra till att upprätthålla den stora traditionen, att detta är ett fritt land, som jag begärde ordet i denna diskussion. Herrarna ha frihet att opinera för sina åsikter, men kom ihåg, att i varje sann frihet ingår också rätten för andras meningssyttringar att komma till synes. Den friheten har man velat förvägra genom sitt beslut här i dag.

Man talar om — den siste talaren var inne på samma sak — att man på ett oberättigat sätt blandar sig i andra länders inre angelägenheter. Ja, jag håller på den regeln, att det skall man inte göra, men, herr talman, det har förekommit debatter om andra länder tidigare än i dag i denna kammare. Upprepade gånger ha exempelvis de ryska förhållandena i olika utläggningar passerat revy för våra ögon. Jag är inte en av dem, som ha någonting gemensamt med den regim, som nu finnes i Ryssland. Tvärtom fördömer jag den lika skarpt som jag fördömer den nuvarande tyska regimen. Men om man skall akta sig för att blanda sig i andra länders angelägenheter, så skall man konsekvent upprätthålla den synpunkten och inte göra skillnad på länder; inte släppa sig fri, när det gäller det ena, men anbefalla gravens tystnad, när det gäller det andra landet.

Herr Sandegård: Herr talman! Jag ber endast att få säga, att jag för min del är utan större respekt för våra kommunister här i landet och deras åtgöranden, men med anledning av herr von Helands anförande vill jag som svensk tillåta mig att protestera mot den oförsynta insinuation, som han tillät sig framföra.

Herr von Heland: Herr talman! Jag hade inte väntat mig, att någon skulle tycka, att det låg en insinuation i vad jag sade i mitt förra anförande.

Herr Holmgren: Herr talman! Herr von Helands första yttrande vittnade varken om intelligens eller mänsklig känsla.

Herr von Heland: Herr talman! Det är väl, att det finns någon i denna kammare, som kan vittna om den saken så, som herr Holmgren.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 321, av herr *Thelin*, i anledning av utfärdandet av Kungl. Maj:ts förnyade stadga för rikets allmänna läroverk m. m.;

nr 322, av herr *Nylander*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående anslag till byggande av enkla bygdevägar, ödebygdevägar och tillfartsvägar till inlandsbanan;

nr 323, av herr *Lindhagen*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 12 maj 1917 (nr 189) om expropriation;

nr 324, av herr *Johansson, Johan*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbeten till motverkande av arbetslösheten;

nr 325, av herr *Wohlin* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbeten till motverkande av arbetslösheten;

nr 326, av herr *Pettersson, Anton*, och herr *Johansson, Johan*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbeten till motverkande av arbetslösheten;

nr 327, av herr *Larsson, Johan August*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbeten till motverkande av arbetslösheten;

nr 328, av herr *Larsson, Johan*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbeten till motverkande av arbetslösheten;

nr 329, av herrarna *Westman* och *Julin*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbeten till motverkande av arbetslösheten;

nr 330, av friherre *Lagerfelt* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbeten till motverkande av arbetslösheten;

nr 331, av herr *Asplund*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbeten till motverkande av arbetslösheten;

nr 332, av herr *Bagge*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till bekämpande av arbetslösheten;

nr 333, av herr *Löfgren* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om åtgärder för arbetslöshetens bekämpande;

nr 334, av herr *Larsson, Sam*, och herr *Andersson, Elof*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor m. m.;

nr 335 av herr *Andersson, Elof*, och herr *Larson, Edward*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor m. m.; samt

nr 336, av herr *Pålsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor m. m.

Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 194 med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa m. m.;

nr 42, rörande förslag till förordning angående beteckning för vissa slag av vin;

nr 43, rörande verkställd omröstning över högsta domstolens och regeringsrättens ledamöter;

nr 44, rörande arvode till ledamöter av allmänt kyrkomöte;

nr 45, rörande ändrad lydelse av § 10 i instruktionen för riksdagens revisorer av stats-, banko- och riksgäldsverken;

nr 46, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 218 med förslag till vissa tillägg till gällande tulltaxa;

nr 47, angående utfärdande av föreskrifter rörande ursprungsbeteckning för importerade lantmanna- och trädgårdsprodukter;

nr 48, rörande godkännande av viss ändring av den mellan Sverige och Finland den 10 maj 1927 avslutade konventionen angående ordnandet av det samfälliga laxfisket i Torne och Muonio älvar;

nr 49, rörande utredning om vissa ändringar i lagen om arbetarskydd;

nr 50, rörande lag om ändrad lydelse av 8 och 9 §§ i lagen den 2 juli 1915 (nr 261) angående anskaffande av hästar och fordon för krigsmaktens ställande på krigsfot (hästutskrivningslagen);

nr 51, rörande utredning angående vissa ändringar i lagen om delning av jord å landet m. m.;

nr 53, rörande tullfri införsel av ett parti sockrat kakaopulver;

nr 54, rörande disposition av vinstmedel hos Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet;

nr 55, rörande utseende av kommitterade för tryckfrihetens vård; samt
nr 56, rörande förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 12 maj
1897 (nr 27) för Sveriges riksbank m. m.

Anmäldes och bordlades

konstitutionsutskottets memorial nr 18, angående granskning av de i stats-
rådet förda protokoll; samt

första lagutskottets utlåtande nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposi-
tion med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 juni 1924 (nr
225) med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker
och vin m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens samman-
träde avslutades kl. 5.20 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.
